

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 27 marca 2019 r. *

Odwołanie – Subwencje – Przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniw) pochodzących lub wysyłanych z Chin – Ostateczne cło wyrównawcze – Rozporządzenie (WE) nr 597/2009

W sprawie C-237/17 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 8 maja 2017 r.,

Canadian Solar Emea GmbH, z siedzibą w Monachium (Niemcy),

Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc., z siedzibą w Changshu (Chiny),

Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc., z siedzibą w Luoyang (Chiny),

Csi Cells Co. Ltd, z siedzibą w Suzhou (Chiny),

Csi Solar Power Group Co. Ltd, dawniej Csi Solar Power (China) Inc., z siedzibą w Suzhou,

reprezentowane przez J. Bourgeois i A. Willemsa, avocats, oraz S. De Knopa i M. Meulenbelta, advocaten,

wnoszące odwołanie,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

Rada Unii Europejskiej, reprezentowana przez H. Marcos Fraile, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez N. Tuominen, avocată,

strona pozwana w pierwszej instancji,

Komisja Europejska, reprezentowana przez T. Maxiana Ruschego, J.F. Brakelanda, oraz N. Kuplewatzkiego, działających w charakterze pełnomocników,

interwenient w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: T. von Danwitz, prezes siódmej izby, pełniący obowiązki prezesa czwartej izby, K. Jürimäe, C. Lycourgos (sprawozdawca), E. Juhász i C. Vajda, sędziowie,

* Język postępowania: angielski.

rzecznik generalny: E. Tanchev,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W swoim odwołaniu Canadian Solar Emea GmbH, Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc., Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc., Csi Cells Co. Ltd i Csi Solar Power Group Co. Ltd, dawniej Csi Solar Power (China) Inc. (zwana dalej „Csi Solar Power”) wnoszą o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 28 lutego 2017 r., JingAo Solar i in./Rada (T-158/14, T-161/14 i T-163/14, niepublikowanego, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”, EU:T:2017:126) z uwagi na to, że Sąd oddalił w nim ich skargę o stwierdzenie nieważności rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 1239/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. nakładającego ostateczne cło wyrównawcze na przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniw) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2013, L 325, s. 66, zwanego dalej „spornym rozporządzeniem”) w zakresie, w jakim ma ono zastosowanie do wnoszących odwołanie.
- 2 W odwołaniu wzajemnym Komisja Europejska wnosi o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim Sąd oddalił podniesiony przez nią zarzut niedopuszczalności.

Ramy prawne

- 3 Artykuł 15 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 597/2009 z dnia 11 czerwca 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem towarów subsydiowanych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. 2009, L 188, s. 93, zwanego dalej „rozporządzeniem podstawowym”) stanowi:

„W przypadku gdy ostatecznie ustalony stan faktyczny wykazuje istnienie subsydiów stanowiących podstawę dla środków wyrównawczych oraz szkodę spowodowaną w ich konsekwencji i gdy interes Wspólnoty wymaga interwencji zgodnie z art. 31, Rada [Unii Europejskiej], na wniosek Komisji i po zasięgnięciu opinii Komitetu Doradczego, nakłada ostateczne cło antydumpingowe [wyrównawcze].

Rada przyjmuje wniosek, chyba że w terminie miesiąca od jego złożenia zostanie on odrzucony zwykłą większością głosów przez Komisję.

[...]”.

- 4 Artykuł 1 spornego rozporządzenia nakłada ostateczne cło wyrównawcze w wysokości 6,4% stosowane do chińskich przedsiębiorstw, które tak jak wnoszące odwołanie, nie zostały ujęte w próbie, ale współpracowały podczas dochodzenia i które są wymienione w załączniku do tego rozporządzenia.
- 5 Pod warunkiem że spełnione są określone przesłanki, art. 2 tego rozporządzenia przewiduje zasadniczo, że przywóz zgłoszony do dopuszczenia do swobodnego obrotu produktów objętych obecnie kodem CN ex 8541 40 90 (kody TARIC 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 i 8541 40 90 39), które są fakturowane przez przedsiębiorstwa, od których Komisja przyjęła zobowiązania i których nazwy są wymienione w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji 2013/707/UE z dnia 4 grudnia 2013 r. potwierdzającej przyjęcie zobowiązania złożonego w związku z postępowaniem antydumpingowym

i postępowaniem antysubsydyjnym dotyczącym przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniwi) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej na okres obowiązywania środków ostatecznych (Dz.U. 2013, L 325, s. 214), jest zwolniony z cła antysubsydyjnego nałożonego art. 1 tegoż rozporządzenia.

Okoliczności powstania sporu

- 6 Wnoszące odwołanie należą do grupy Canadian Solar. Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. Ltd i Csi Solar Power są producentami eksportującymi ogniwa i moduły fotowoltaiczne z krzemu krystalicznego. Canadian Solar Emea jest przedstawiona jako powiązany z nimi importer z siedzibą w Unii Europejskiej.
- 7 W dniu 6 września 2012 r. Komisja opublikowała w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zawiadomienie o wszczęciu postępowania antydumpingowego dotyczącego przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i ich głównych komponentów (tj. ogniwi i płytek) pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2012, C 269, s. 5).
- 8 Jednocześnie w dniu 8 listopada 2012 r. Komisja opublikowała w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zawiadomienie o wszczęciu postępowania antysubsydyjnego dotyczącego przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i ich głównych komponentów (tj. ogniwi i płytek) pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2012, C 340, s. 13).
- 9 Grupa Canadian Solar współpracowała w ramach tego postępowania.
- 10 W dniu 23 listopada 2012 r. wnoszące odwołanie złożyły wniosek o objęcie ich próbą, zgodnie z art. 27 rozporządzenia podstawowego. Wniosek ten nie został jednak uwzględniony.
- 11 W dniu 1 marca 2013 r. Komisja przyjęła rozporządzenie (UE) nr 182/2013 poddające rejestracji przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniwi i płytek) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2013, L 61, s. 2).
- 12 W dniu 4 czerwca 2013 r. Komisja przyjęła rozporządzenie (UE) nr 513/2013 nakładające tymczasowe cło antydumpingowe na przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniwi i płytek) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej i zmieniające rozporządzenie nr 182/2013 (Dz.U. 2013, L 152, s. 5).
- 13 W dniu 2 sierpnia 2013 r. Komisja przyjęła decyzję 2013/423/UE przyjmującą zobowiązanie złożone w związku z postępowaniem antydumpingowym dotyczącym przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniwi i płytek) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2013, L 209, s. 26) przez grupę współpracujących chińskich producentów eksportujących, wymienionych w załączniku do tej decyzji, wśród których znajdowały się Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. i Csi Solar Power wraz z Chińską Izbą Gospodarczą ds. Przywozu i Wywozu Maszyn i Produktów Elektronicznych (zwaną dalej „CCCME”).
- 14 W tym samym dniu Komisja przyjęła rozporządzenie (UE) nr 748/2013 zmieniające rozporządzenie nr 513/2013 (Dz.U. 2013, L 209, s. 1), w celu uwzględnienia decyzji 2013/423. W istocie, o ile są spełnione określone przesłanki, art. 6 rozporządzenia nr 513/2013, zmienionego rozporządzeniem nr 748/2013, przewiduje między innymi, że przywóz niektórych produktów określonych w tym rozporządzeniu, zgłoszonych do dopuszczenia do swobodnego obrotu, fakturowanych przez przedsiębiorstwa, od których Komisja przyjęła zobowiązania i których nazwy są wymienione w załączniku do decyzji 2013/423, jest zwolniony z tymczasowego cła antydumpingowego nałożonego art. 1 tegoż rozporządzenia.

- 15 W dniu 27 sierpnia 2013 r. Komisja poinformowała o istotnych faktach i ustaleniach, na podstawie których zamierzała przedstawić wniosek o nałożenie ceł antydumpingowych na przywóz modułów i głównych komponentów (tj. ogniw) pochodzących lub wysyłanych z Chin.
- 16 Po ujawnieniu ostatecznych ustaleń w ramach postępowania antydumpingowego i antysubsydyjnego producenci eksportujący wraz z CCCME złożyli zawiadomienie w celu dokonania zmiany swojego pierwotnego zobowiązania. Komisja zaakceptowała warunki zobowiązania w celu wyeliminowania szkodliwych skutków przywozu subsydiowanych towarów. Ponadto szereg kolejnych producentów eksportujących złożyło wniosek o udział w tym zobowiązaniu.
- 17 W dniu 2 grudnia 2013 r. Rada przyjęła sporne rozporządzenie. W tym samym dniu Rada przyjęła również rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1238/2013 nakładające ostateczne cło antydumpingowe oraz stanowiące o ostatecznym poborze cła tymczasowego nałożonego na przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniw) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2013, L 325, s. 1).
- 18 W dniu 4 grudnia 2013 r. Komisja przyjęła decyzję wykonawczą 2013/707 potwierdzającą przyjęcie zmienionego zobowiązania złożonego przez wymienionych w załączniku producentów eksportujących wraz z CCCME w związku z postępowaniem antydumpingowym i postępowaniem antysubsydyjnym dotyczącym przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniw) pochodzących lub wysyłanych z Chin na okres obowiązywania środków ostatecznych.
- 19 W następstwie złożenia skargi o stwierdzenie nieważności w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem Komisja przyjęła rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/866 z dnia 4 czerwca 2015 r. w sprawie wycofania przyjęcia zobowiązania w odniesieniu do trzech producentów eksportujących zgodnie z decyzją wykonawczą 2013/707 (Dz.U. 2015, L 139, s. 30). Na podstawie art. 1 tego rozporządzenia wykonawczego przyjęcie zobowiązania, w szczególności w odniesieniu do Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. i Csi Solar Power, zostało wycofane. Wskazane rozporządzenie wykonawcze weszło w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, to jest 6 czerwca 2015 r.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

- 20 Na poparcie skargi wnoszące odwołanie podniosły trzy zarzuty dotyczące, po pierwsze, naruszenia art. 10 ust. 12 i 13 rozporządzenia podstawowego, po drugie, naruszenia art. 1 i 27 tego rozporządzenia, i po trzecie, naruszenia jego art. 2 lit. c).
- 21 Sąd, w pierwszej kolejności, oddalił zarzut niedopuszczalności podniesiony przez Radę i Komisję, stwierdzając w szczególności, że przyjęcie zobowiązania ani nie ma wpływu na dopuszczalność skargi wniesionej wobec aktu nakładającego cło wyrównawcze ani na ocenę zarzutów podniesionych na poparcie tej skargi oraz że wnoszące odwołanie zachowują interes prawny w stwierdzeniu nieważności spornego rozporządzenia.
- 22 W drugiej kolejności Sąd zbadał zarzuty podniesione przez wnoszące odwołanie na poparcie ich skargi. Sąd odrzucił dwa pierwsze zarzuty jako niedopuszczalne, a zarzut trzeci oddalił jako bezzasadny. Tym samym Sąd oddalił skargę w całości.

Żądania stron

- 23 W odwołaniu wnoszące je wnoszą do Trybunału o:
- uchylenie zaskarżonego wyroku;

- uwzględnienie żądania przedstawionego w pierwszej instancji i stwierdzenie nieważności zaskarżonego rozporządzenia w zakresie, w jakim dotyczy ono wnoszących odwołanie;
  - obciążenie strony pozwanej w pierwszej instancji kosztami postępowania poniesionymi przez wnoszące odwołanie i jej własnymi kosztami, zarówno w pierwszej instancji, jak i w postępowaniu odwoławczym;
  - obciążenie wszystkich pozostałych stron postępowania odwoławczego ich własnymi kosztami lub, tytułem żądania ewentualnego;
  - uchylenie zaskarżonego wyroku;
  - skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd;
  - orzeczenie, że rozstrzygnięcie o kosztach poniesionych w pierwszej instancji i w postępowaniu odwoławczym nastąpi w orzeczeniu Sądu kończącym postępowanie w sprawie oraz
  - obciążenie wszystkich pozostałych stron postępowania odwoławczego ich własnymi kosztami.
- 24 Rada wnosi do Trybunału o:
- oddalenie odwołania oraz
  - obciążenie wnoszących odwołanie kosztami w postępowaniu odwoławczym i w postępowaniu przed Sądem.
- 25 Komisja wnosi do Trybunału o:
- oddalenie odwołania oraz
  - obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania.
- 26 W odwołaniu wzajemnym Komisja, popierana przez Radę, wnosi do Trybunału o:
- uchylenie zaskarżonego wyroku;
  - stwierdzenie niedopuszczalności skargi w pierwszej instancji lub
  - tytułem żądania ewentualnego – stwierdzenie bezprzedmiotowości skargi w pierwszej instancji, lub
  - tytułem dalszego żądania ewentualnego, stwierdzenie bezzasadności skargi w pierwszej instancji i podważenie interpretacji związku przyczynowego w rozumieniu art. 8 rozporządzenia podstawowego dokonanej przez Sąd w ramach trzeciego zarzutu skargi w pierwszej instancji oraz
  - obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania.
- 27 Wnoszące odwołanie wnoszą do Trybunału o:
- oddalenie odwołania wzajemnego w całości;
  - obciążenie Komisji kosztami postępowania poniesionymi przez wnoszące odwołanie i jej własnymi kosztami, zarówno w pierwszej instancji, jak i w związku z odwołaniem wzajemnym oraz
  - obciążenie Rady własnymi kosztami.

W przedmiocie odwołania wzajemnego

- 28 Odwołanie wzajemne wniesione przez Komisję zmierza zasadniczo do zakwestionowania dopuszczalności skargi wniesionej w pierwszej instancji, co stanowi kwestię wstępną w stosunku do kwestii dotyczących istoty sprawy, podniesionych w odwołaniu głównym. Należy zatem zbadać je w pierwszej kolejności.
- 29 Na poparcie odwołania wzajemnego Komisja, popierana przez Radę, podnosi dwa zarzuty. Zarzut pierwszy, podniesiony tytułem głównym, oparty jest na naruszeniu prawa w zakresie, w jakim Sąd uznał, że sporne rozporządzenie mogło samo w sobie wywołać skutki prawne dla wnoszących odwołanie. Zarzut drugi, podniesiony posiłkowo, jest oparty na braku uzasadnienia i naruszeniu prawa w zakresie, w jakim Sąd orzekł, że interes wnoszących odwołanie w doprowadzeniu do stwierdzenia nieważności spornego rozporządzenia jest nadal aktualny w dniu ogłoszenia zaskarżonego wyroku.

W przedmiocie zarzutu pierwszego odwołania wzajemnego

Argumentacja stron

- 30 Zarzut pierwszy odwołania wzajemnego, podniesiony tytułem głównym, jest podzielony na dwie części.
- 31 W ramach pierwszej części tego zarzutu, który dotyczy pkt 38–44 zaskarżonego wyroku, Komisja podnosi, że Sąd nie uzasadnił w wystarczający sposób swego wniosku, zgodnie z którym to sporne rozporządzenie, a nie decyzja wykonawcza 2013/707, wpływa na sytuację prawną wnoszących odwołanie, i że w każdym razie, formułując ten wniosek, Sąd naruszył ogólną zasadę prawa Unii dotyczącą równowagi instytucjonalnej oraz art. 13 i 14 rozporządzenia podstawowego.
- 32 Komisja uważa, po pierwsze, że twierdzenie Sądu, zgodnie z którym żądanie stwierdzenia nieważności spornego rozporządzenia stanowi właściwy środek w celu zakwestionowania ustaleń dotyczących subsydiowania, szkody i związku przyczynowego, całkowicie pomija fakt, że wnoszące odwołanie miały zaskarżyć decyzję wykonawczą 2013/707, jeżeli ich celem było zakwestionowanie takich ustaleń. Tymczasem uwagi Sądu potwierdzałyby wyłącznie wniosek, zgodnie z którym skarga może zostać wniesiona albo na sporne rozporządzenie, albo na decyzję wykonawczą 2013/707. Prowadziłoby to do braku uzasadnienia, ponieważ z zaskarżonego wyroku nie można wywnioskować, dlaczego sporne rozporządzenie jest z konieczności czy też zazwyczaj, zaskarżonym aktem, a nie jest nim decyzja wykonawcza 2013/707, z której w rzeczywistości wynikają prawa lub obowiązki danego importera.
- 33 Po drugie, orzekając, że skarga powinna zostać wniesiona na sporne rozporządzenie, a nie na decyzję wykonawczą 2013/707, Komisja podnosi, że Sąd naruszył ogólną zasadę równowagi instytucjonalnej i podziału kompetencji między Radą i Komisją, zgodnie z art. 13 i 14 rozporządzenia podstawowego. W istocie wniosek Sądu oznacza, że ta decyzja wykonawcza sama w sobie nie wystarcza, ale powinna zostać potwierdzona przez niezależne prawa i obowiązki ustanowione przez Radę w wyniku przyjęcia spornego rozporządzenia.
- 34 Ponadto Komisja zauważa, że te naruszenia prawa nie mogą zostać usunięte poprzez wniosek zawarty w pkt 39 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którym sądy Unii „w sposób dorozumiany, ale nieulegający wątpliwości” potwierdziły dopuszczalność skarg na rozporządzenia nakładające cła ostateczne, wniesionych przez strony, których zobowiązanie zostało przyjęte. Po pierwsze, kwestia ta nie była zwyczajnie przedmiotem orzecznictwa przywołanego w tym punkcie, a po drugie, orzecznictwo to byłoby sprzeczne z wyrokiem z dnia 29 marca 1979 r., NTN Toyo Bearing i in./Rada (113/77, EU:C:1979:91).

- 35 W części drugiej zarzutu pierwszego odwołania wzajemnego Komisja podnosi, że przyjęcie zobowiązania stanowi pozytywny akt, o którego przyjęcie wnoszący odwołanie i który nie zmienia ich sytuacji prawnej. Przeciwny wniosek Sądu w pkt 43 zaskarżonego wyroku, przyjmując nawet, że jest on słuszny, wskazywałby wyłącznie na występowanie interesu w żądaniu stwierdzenia nieważności decyzji wykonawczej 2013/707, ale nie spornego rozporządzenia. Tenże pkt 43 wyroku Sądu zawiera dwojakie naruszenie prawa.
- 36 Po pierwsze, tenże pkt 43 nie zawiera żadnego uzasadnienia wyjaśniającego, dlaczego przyjęcie zobowiązania przez Komisję różni się od decyzji Komisji uznającej koncentrację, która została jej zgłoszona za zgodną z rynkiem wewnętrznym, oświadczenia Komisji stwierdzającego, że porozumienie nie jest sprzeczne z art. 101 ust. 1 TFUE, bądź decyzji uznającej zgłoszoną pomoc państwa za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
- 37 Po drugie, Komisja twierdzi, że art. 13 rozporządzenia podstawowego nie przewiduje przyjęcia odrębnego aktu, w sytuacji gdy Komisja zakończyła dochodzenie dotyczące subsydiowania i szkody. Tymczasem twierdzenie Sądu sprowadza się do tego, że spółka proponująca zobowiązanie jest zobowiązana do wcześniejszego podważenia decyzji przyjmującej zobowiązanie, nawet przed zakończeniem dochodzenia antysubsydyjnego kilka miesięcy później.
- 38 Komisja, dla pełności wyводу podnosi, że pkt 44 zaskarżonego wyroku zawiera dwa naruszenia prawa. Z jednej strony twierdzenie Sądu, zgodnie z którym sporne rozporządzenie zmieniło sytuację prawną wnoszących odwołanie w odniesieniu do „ceł wyrównawczych na produkty nieobjęte zobowiązaniem”, opiera się na naruszeniu prawa związanym z interpretacją zobowiązania lub przeinaczeniem dowodów przez Sąd, jeżeli zobowiązanie to powinno zostać zakwalifikowane jako „okoliczność faktyczna”. Komisja uważa bowiem, że wnoszące odwołanie nie były uprawnione do sprzedaży produktu objętego postępowaniem inaczej niż zgodnie z postanowieniami zobowiązania, jak wynika z jasnego i jednoznacznego brzmienia zobowiązania. W związku z tym cła mogły obejmować wyłącznie produkty przekraczające roczny poziom przywozu, a nie „produkty nieobjęte zobowiązaniem”.
- 39 Z drugiej strony, ponieważ cła obejmujące „produkty [...] przekraczające roczny poziom” zostały już uwzględnione w zobowiązaniu, nie chodziłoby zatem o nowe prawo lub nowe zobowiązanie wynikające ze spornego rozporządzenia.
- 40 Wnoszące odwołanie twierdzą, że należy oddalić zarzut pierwszy odwołania wzajemnego.

Ocena Trybunału

- 41 W pierwszym zarzucie odwołania wzajemnego Komisja podnosi w istocie, że Sąd w pkt 38–44 zaskarżonego wyroku naruszył prawo, uznając, że sporne rozporządzenie mogło samo w sobie wywołać skutki prawne względem wnoszących odwołanie.
- 42 Pierwsza część tego zarzutu dotyczy w istocie tego, że Sąd nie uzasadnił w wystarczający sposób swego wniosku, zgodnie z którym to sporne rozporządzenie, a nie decyzja wykonawcza 2013/707, na mocy której Komisja przyjęła zobowiązanie złożone przez producentów eksportujących wymienionych w załączniku do tej decyzji, do których należą producenci eksportujący grupy Canadian Solar, wpływa na sytuację prawną wnoszących odwołanie. W każdym razie, formułując ten wniosek, Sąd naruszył zasadę równowagi instytucjonalnej.
- 43 Należy stwierdzić w pierwszej kolejności, że wbrew argumentom Komisji, w pkt 38–44 zaskarżonego wyroku Sąd nie stwierdza, że sporne rozporządzenie jest z konieczności czy też zazwyczaj, zaskarżonym aktem, ani że skarga o stwierdzenie nieważności powinna zostać wniesiona przeciwko temu

rozporządzeniu, a nie przeciwko decyzji wykonawczej 2013/707. Tym samym należy stwierdzić, że argumentacja Komisji jest efektem błędnej interpretacji zaskarżonego wyroku. W tych okolicznościach nie można zarzucać Sądowi, że nie uzasadnił twierdzenia, którego nie wyraził.

- 44 W drugiej kolejności należy z jednej strony stwierdzić, że zaakceptowanie stanowiska Komisji prowadziłoby do tego, że przedsiębiorstwa, których zobowiązania dotyczące minimalnej ceny importowej (zwanej dalej „MCI”) zostały przyjęte przez Komisję, nie mogłyby zaskarżyć rozporządzenia nakładającego na nie ostateczne cło wyrównawcze. Tymczasem, jak stwierdził Sąd w pkt 39 zaskarżonego wyroku, ani Sąd, ani Trybunał w swoich wyrokach przytoczonych w tym punkcie, nie orzekli, że skarga o stwierdzenie nieważności wniesiona przez przedsiębiorstwo na rozporządzenie nakładające na nie ostateczne cła antydumpingowe jest niedopuszczalna z uwagi na to, że zobowiązanie MCI złożone przez to przedsiębiorstwo zostało zaakceptowane przez Komisję.
- 45 Z drugiej strony należy zauważyć, że sporne rozporządzenie siłą rzeczy wpływa na sytuację prawną wnoszących odwołanie w zakresie, w jakim w przypadku stwierdzenia nieważności tego rozporządzenia zobowiązanie stałoby się bezprzedmiotowe. Tymczasem to właśnie stwierdził Sąd w pkt 42 zaskarżonego wyroku.
- 46 Ponadto należy przypomnieć, że jak wynika z pkt 41 i 42 zaskarżonego wyroku, wnoszące odwołanie podlegają cłom wyrównawczym przewidzianym przez sporne rozporządzenie, zgodnie z jego art. 1 i 2 dla przywozu, który przekracza poziom roczny przewidziany w ramach zobowiązania MCI.
- 47 W tym kontekście Komisja nie może skutecznie twierdzić, że Sąd naruszył zasadę równowagi instytucjonalnej. Przeciwnie, stanowisko Komisji, zgodnie z którym wnoszące odwołanie powinny być zaskarżyć decyzję wykonawczą 2013/707, jeżeli ich celem było zakwestionowanie ustaleń dotyczących istnienia subsydiowania, można by uznać wyłącznie w sytuacji, w której Rada byłaby zobowiązana, niezwłocznie po zaakceptowaniu przez Komisję zobowiązania MCI przedstawionego przez przedsiębiorstwo, przyjąć rozporządzenie nakładające ostateczne środki wyrównawcze. Tymczasem kompetencja Rady w tym zakresie nie jest kompetencją związaną, jak wynika z art. 15 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, zgodnie z którym Rada przyjmuje wnioski Komisji, chyba że zdecyduje ona o jego odrzuceniu.
- 48 Należy przypomnieć w tym kontekście, że rola Komisji jest wpisana w proces decyzyjny Rady. Jak wynika z przepisów rozporządzenia podstawowego, Komisja jest odpowiedzialna za prowadzenie dochodzeń i decydowanie, na ich podstawie, o umorzeniu postępowania lub, przeciwnie, o jego kontynuowaniu poprzez zastosowanie środków tymczasowych oraz zaproponowanie Radzie zastosowania środków ostatecznych. To jednakże do Rady należy podjęcie ostatecznej decyzji (zob. podobnie wyrok z dnia 14 marca 1990 r., *Nashua Corporation i in./Komisja i Rada*, C-133/87 i C-150/87, EU:C:1990:115, pkt 8).
- 49 W związku z tym pierwszą część zarzutu pierwszego odwołania wzajemnego należy oddalić.
- 50 W odniesieniu do drugiej części tego pierwszego zarzutu, zgodnie z którym przyjęcie zobowiązania MCI stanowi akt korzystny dla wnoszących odwołanie, niewpływający na ich sytuację prawną, wbrew temu, co wynika z pkt 43 zaskarżonego wyroku, wystarczy zauważyć, że kwestia ta jest pozbawiona znaczenia, ponieważ zaskarżonym aktem, którego dotyczy skarga o stwierdzenie nieważności, którą Sąd uznał za dopuszczalną, jest sporne rozporządzenie, a nie decyzja wykonawcza 2013/707, w której Komisja przyjęła to zobowiązanie.
- 51 Co się tyczy dwóch naruszeń prawa w pkt 44 zaskarżonego wyroku, które Komisja wskazała – jak twierdzi – wyłącznie w trosce o pełność wyводу, to zakładając, że zostały one wykazane, naruszenia te nie mogą, co wynika z pkt 41–48 niniejszego wyroku, mieć żadnego wpływu na zasadność wniosku Sądu, zgodnie z którym zarzut niedopuszczalności podniesiony przez Radę i Komisję powinien zostać odrzucony, ponieważ sporne rozporządzenie wpływa na sytuację prawną wnoszących odwołanie.

- 52 Należy dodać, że Trybunał orzekł już, iż prawodawca Unii, przyjmując to rozporządzenie, ustanowił środki ochrony handlu stanowiące całość lub „pakiet”, które zmierzają do wspólnego celu, jakim jest wyeliminowanie szkodliwego skutku dla przemysłu Unii wynikającego z subwencjonowanego przez Chiny przywozu produktów objętych postępowaniem i zachowanie przy tym interesu tego przemysłu, oraz iż art. 2 tego rozporządzenia nie może zostać oddzielony od reszty jego przepisów (zob. podobnie wyrok z dnia 9 listopada 2017 r., SolarWorld/Rada, C-205/16 P, EU:C:2017:840, pkt 46, 57).
- 53 Wynika stąd, że zarzut pierwszy odwołania wzajemnego należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu drugiego odwołania wzajemnego

Argumentacja stron

- 54 W ramach podniesionego posiłkowo zarzutu drugiego odwołania wzajemnego Komisja, popierana przez Radę, twierdzi, że zakładając nawet, że Sąd prawidłowo uznał w pkt 44 zaskarżonego wyroku, iż sporne rozporządzenie zmieniło sytuację prawną wnoszących odwołanie ze względu na to, że dopiero na mocy tego rozporządzenia wnoszące odwołanie zobowiązane są zapłacić cła z tytułu paneli słonecznych wykraczających poza roczny poziom przywozu, skarga o stwierdzenie nieważności stała się bezprzedmiotowa w dniu wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego 2015/866, które wycofało przyjęcie zobowiązania złożonego przez wnoszące odwołanie.
- 55 Komisja stwierdza, że roczny poziom przywozu produktu objętego postępowaniem, przewidziany w ramach przyjęcia zobowiązania wnoszących odwołanie nigdy nie został osiągnięty przed wejściem w życie tego rozporządzenia wykonawczego. Dlatego też, nawet jeżeli wnoszące odwołanie miały interes prawny oparty na klauzuli zobowiązania przewidującej zapłatę ceł z tytułu przywożonych produktów wykraczających poza ten roczny poziom, interes ten w każdym razie wygasłby w dniu wejścia w życie wspomnianego rozporządzenia wykonawczego, co prowadziłoby do stwierdzenia, że w tym dniu skarga o stwierdzenie nieważności stała się bezprzedmiotowa. W tym zakresie Sąd nie odpowiedział na taki argument podniesiony przez Komisję podczas rozprawy przed Sądem.
- 56 Komisja dodaje, że nawet przy założeniu, że Sąd ustosunkował się do tego argumentu w pkt 44 zaskarżonego wyroku, odpowiedź ta nie odnosi się do kwestii podniesionej przez Komisję. Właśnie dlatego, że Komisja wycofała przyjęcie zobowiązania wobec wnoszących odwołanie wskutek nieprzestrzegania go, skutki prawne takiego przyjęcia nie mogły już stanowić podstawy ich interesu prawnego.
- 57 Wnoszące odwołanie uważają, że zarzut ten powinien zostać oddalony, ponieważ jest niezrozumiały, a w każdym wypadku bezskuteczny.

Ocena Trybunału

- 58 Należy zauważyć, że oddalenie zarzutu pierwszego odwołania wzajemnego pociąga za sobą oddalenie zarzutu drugiego. Jak wynika bowiem z analizy, która doprowadziła do oddalenia zarzutu pierwszego, sporne rozporządzenie wpływa na sytuację prawną wnoszących odwołanie, niezależnie od istnienia decyzji wykonawczej 2013/707.
- 59 Tym samym okoliczność, że rozporządzenie wykonawcze 2015/866 wycofało przyjęcie zobowiązania złożonego przez wnoszące odwołanie, które nastąpiło na mocy tej decyzji wykonawczej 2013/707, podczas gdy roczny poziom przywozu produktu objętego postępowaniem, przewidziany w ramach tego zobowiązania, nigdy nie został osiągnięty, nie może mieć jakiegokolwiek wpływu na stwierdzenie,

zgodnie z którym sporne rozporządzenie wpływa na sytuację prawną wnoszących odwołanie, i że w związku z tym są one uprawnione do wniesienia do Sądu skargi o stwierdzenie nieważności tegoż rozporządzenia.

- 60 W konsekwencji należy oddalić zarzut drugi odwołania wzajemnego.
- 61 W odniesieniu do żądania Komisji, przedstawionego tytułem ewentualnym, w przedmiocie stwierdzenia bezzasadności skargi w pierwszej instancji i podważenia interpretacji związku przyczynowego w rozumieniu art. 8 rozporządzenia podstawowego dokonanej przez Sąd w ramach zarzutu trzeciego skargi w pierwszej instancji, należy odrzucić je jako niedopuszczalne w zakresie, w jakim żądanie to nie zostało poparte żadną argumentacją prawną.
- 62 Biorąc pod uwagę ogół powyższych rozważań, odwołanie wzajemne należy oddalić w całości.

W przedmiocie odwołania

- 63 Na poparcie swojego odwołania wnoszące odwołanie podnoszą jeden zarzut oparty na naruszeniu prawa przez Sąd w pkt 61–71 zaskarżonego wyroku, w których wymagał on od wnoszących odwołanie, aby wykazały, że mają interes prawny w podniesieniu zarzutów pierwszego i drugiego skargi o stwierdzenie nieważności. Zarzut ten jest w każdym razie oparty na błędnej kwalifikacji okoliczności faktycznych, ponieważ wnoszące odwołanie rzeczywiście posiadają taki interes.

Argumentacja stron

- 64 Wnoszące odwołanie podnoszą, w pierwszej kolejności, że stosując przez analogię do możliwości podnoszenia poszczególnych zarzutów orzecznictwo Trybunału, zgodnie z którym każdy skarżący jest zobowiązany wykazać, że ma interes prawny, mianowicie interes prawny w stwierdzeniu nieważności zaskarżonego aktu, Sąd naruszył prawo z czterech powodów.
- 65 Po pierwsze, ocena Sądu jest sprzeczna z orzecznictwem Trybunału, które nakłada na wnoszące odwołanie jedynie obowiązek wykazania interesu w stwierdzeniu nieważności zaskarżonego aktu.
- 66 Ponadto Sąd nie odróżnił pierwszego i drugiego zarzutu skargi o stwierdzenie nieważności od sytuacji, w których zarzut jest niedopuszczalny, ponieważ skarżący nie ma legitymacji do jego podniesienia. Sytuacje te, określone w orzecznictwie Trybunału, dotyczą z jednej strony, przypadku gdy zarzut nie dotyczy skarżącego, lecz służy interesowi publicznemu lub interesom ustawy, a z drugiej strony przypadku, gdy zarzut dotyczy zasad, które podobnie jak regulamin wewnętrzny instytucji, nie mają na celu zapewnienia ochrony jednostkom. Tymczasem zarzuty pierwszy i drugi skargi o stwierdzenie nieważności nie dotyczyły tego rodzaju sytuacji, a Sąd nie twierdził, że miało to miejsce.
- 67 Po drugie, wnoszące odwołanie podnoszą naruszenie ich prawa do obrony z tego względu, że Sąd uniemożliwił im podniesienie zarzutów, które uznały za stosowne, co stanowi naruszenie art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”).
- 68 Po trzecie, wnoszące odwołanie podnoszą, że nawet jeśli należałoby uznać, że są one zobowiązane wykazać interes prawny w podniesieniu zarzutów pierwszego i drugiego skargi o stwierdzenie nieważności, twierdzenie Sądu, że zarzuty te są niedopuszczalne, narusza ich prawo do skutecznego środka prawnego, przewidziane w art. 47 karty. W istocie wnoszące odwołanie musiały wnieść skargę o stwierdzenie nieważności w terminie przewidzianym w art. 263 akapit szósty TFUE, tak aby uniknąć przedawnienia swoich praw, ponieważ w przeciwnym wypadku w świetle orzecznictwa wynikającego

z wyroku z dnia 9 marca 1994 r., TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90), narażałyby się one na pozbawienie możliwości zakwestionowania ważności spornego rozporządzenia przed sądem państwa członkowskiego w związku z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

- 69 W tym względzie wnoszące odwołanie przypominają, że zdaniem Sądu interes prawny w podniesieniu dwóch pierwszych zarzutów skargi o stwierdzenie nieważności ma charakter hipotetyczny, co oznacza, że jeśli ich interes w podniesieniu tych zarzutów powstał po upływie dwumiesięcznego terminu określonego w art. 263 akapit szósty TFUE, nie mogłyby być one stroną w postępowaniach sądowych. Sytuacja taka nabiera szczególnego znaczenia zważywszy, że jedna z wnoszących odwołanie, Canadian Solar Emea, przedsiębiorstwo importujące, byłaby w stanie zakwestionować ważność spornego rozporządzenia przed sądami krajowymi w dowolnym momencie, gdyby nie przyłączyła się do innych wnoszących odwołanie, które są przedsiębiorstwami eksportującymi.
- 70 Po czwarte, wnoszące odwołanie twierdzą, że Sąd naruszył ich prawo do bycia wysłuchanym ze względu na to, że kwestia dopuszczalności dwóch pierwszych zarzutów skargi o stwierdzenie nieważności nie została w pełni omówiona przed Sądem. W istocie, kwestia ta nie została podniesiona przez Radę i Komisję na pisemnym etapie postępowania, ani w pełni poruszona na rozprawie przed Sądem, co uniemożliwiło wnoszącym odwołanie wykazanie, że produkowały i wywoziły do Unii oraz przywoziły do Unii moduły pochodzące z państwa trzeciego, lecz wysyłane z Chin, jak też przywoziły do Unii moduły pochodzące z Chin, lecz wysyłane z państwa trzeciego.
- 71 W drugiej kolejności wnoszące odwołanie uważają, że Sąd popełnił błąd w kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych, stwierdzając w pkt 66–70 zaskarżonego wyroku, iż nie posiadały one interesu prawnego w podniesieniu zarzutów pierwszego i drugiego skargi o stwierdzenie nieważności.
- 72 Z jednej strony z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że wnoszące odwołanie mają interes prawny w uniknięciu sytuacji, w której instytucje powtarzają błędy oparte na błędnej wykładni przepisów rozporządzenia podstawowego, co miałyby zresztą miejsce w niniejszej sprawie, ponieważ Komisja przyjęła nowe rozporządzenie, to znaczy rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/366 z dnia 1 marca 2017 r., nakładające ostateczne cło wyrównawcze na przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniw) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej w następstwie przeglądu wygaśnięcia na podstawie art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/1037 Parlamentu Europejskiego i Rady i kończące dochodzenie w ramach częściowego przeglądu okresowego zgodnie z art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/1037 (Dz.U. 2017, L 56, s. 1), które przedłuża czas obowiązywania spornego rozporządzenia o osiemnaście miesięcy i powtarza te same błędy.
- 73 Z drugiej strony zarzuty podniesione przez wnoszące odwołanie dotyczą zakresu dochodzenia antysubsydyjnego mogącego mieć następnie wpływ na subsydia wyrównawcze, szkodę, związek przyczynowy i ocenę interesu Unii, które doprowadziły Radę do przyjęcia spornego rozporządzenia.
- 74 Rada i Komisja wnoszą o oddalenie zarzutu pierwszego jako częściowo niedopuszczalnego i częściowo bezzasadnego, a w każdym razie w całości bezzasadnego.

Ocena Trybunału

- 75 Przede wszystkim Sąd słusznie przypomniał w pkt 61 zaskarżonego wyroku, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału skarga o stwierdzenie nieważności wniesiona przez osobę fizyczną lub prawną jest dopuszczalna jedynie w zakresie, w jakim osoba ta ma interes prawny w stwierdzeniu nieważności zaskarżonego aktu. Interes taki zakłada, że stwierdzenie nieważności tego aktu może samo w sobie wywołać skutki prawne i że w wyniku skargi strona skarżąca będzie mogła uzyskać jakąś korzyść. Dowód na istnienie takiego interesu, który jest oceniany w dniu wniesienia skargi i stanowi

pierwszą i podstawową przesłankę skargi do sądu, powinien być przedstawiony przez skarżącego (wyrok z dnia 18 października 2018 r., Gul Ahmed Textile Mills/Rada, C-100/17 P, EU:C:2018:842, pkt 37).

- 76 Jak stwierdził również Sąd w pkt 62 i 63 zaskarżonego wyroku, interes prawny strony skarżącej powinien być rzeczywisty i aktualny. Nie może on dotyczyć sytuacji przyszłej i hipotetycznej. Interes ten w odniesieniu do przedmiotu skargi musi istnieć na etapie jej wnoszenia pod rygorem jej niedopuszczalności i aż do momentu wydania orzeczenia sądowego, pod rygorem umorzenia postępowania (wyrok z dnia 17 września 2015 r., Mory i in./Komisja, C-33/14 P, EU:C:2015:609, pkt 56, 57 i przytoczone tam orzecznictwo). Sąd rozpoznający skargę może w każdej chwili podnieść z urzędu brak interesu prawnego strony w podtrzymaniu jej żądania z uwagi na zdarzenie, które wystąpiło po wniesieniu skargi (zob. podobnie wyrok z dnia 18 października 2018 r., Gul Ahmed Textile Mills/Rada, C-100/17 P, EU:C:2018:842, pkt 38).
- 77 Co się tyczy twierdzenia, zgodnie z którym Sąd niesłusznie wymagał od wnoszących odwołanie przedstawienia dowodu, że mają interes prawny w podniesieniu zarzutów pierwszego i drugiego skargi o stwierdzenie nieważności, należy przypomnieć, po pierwsze, że Trybunał orzekł już, że zarzut mający na celu stwierdzenie nieważności jest niedopuszczalny z uwagi na brak interesu prawnego, jeżeli, nawet gdyby ten zarzut okazałby się zasadny, stwierdzenie nieważności zaskarżonego aktu w oparciu o tenże zarzut nie będzie mogło przynieść korzyści stronie skarżącej (zob. podobnie wyrok z dnia 9 czerwca 2011 r., Evropaiki Dynamiki/EBC, C-401/09 P, EU:C:2011:370, pkt 49 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 78 Tymczasem, co się tyczy błędu, jaki miałyby popełnić Sąd w kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych, należy zauważyć, że wprawdzie z orzecznictwa Trybunału wynika, że w niektórych okolicznościach skarżący może zachować interes w żądaniu stwierdzenia nieważności aktu uchylonego w toku postępowania w celu spowodowania, by podmiot, który wydał zaskarżony akt, wprowadził w przyszłości odpowiednie zmiany i w ten sposób zapobiegł powtórzeniu się niezgodności z prawem, którą według zarzutów obarczony jest zaskarżony akt (wyrok z dnia 6 września 2018 r., Bank Mellat/Rada, C-430/16 P, EU:C:2018:668, pkt 64).
- 79 Jednakże ewentualne dalsze trwanie takiego interesu, aby uniknąć sytuacji, w której instytucje powtarzają błędy oparte na błędnej wykładni przepisu prawa Unii, nie może być dopuszczalne w sytuacji, w której interes prawny skarżącego nigdy nie istniał.
- 80 Tak więc w zakresie, w jakim w dniu wniesienia ich skargi o stwierdzenie nieważności wnoszące odwołanie nie wykazały interesu w podniesieniu dwóch pierwszych zarzutów, który to interes – zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 75 i 76 niniejszego wyroku – podlega ocenie na dzień wniesienia skargi i nie może dotyczyć sytuacji przyszłej i hipotetycznej, nie mogą one uzasadnić istnienia takiego interesu, powołując się na konieczność uniknięcia sytuacji, w której instytucje powtarzają błędy oparte na błędnej wykładni przepisu prawa Unii.
- 81 W odniesieniu do twierdzenia, zgodnie z którym w zakresie, w jakim zarzuty pierwszy i drugi skargi o stwierdzenie nieważności dotyczą zakresu dochodzenia antysubsydijnego, zarzuty te muszą być uznane za dopuszczalne, należy stwierdzić, że argument ten nie może zostać uwzględniony. W istocie okoliczność, że takie zarzuty dotyczą elementów tego dochodzenia takich jak subsydiowanie, szkoda lub związek przyczynowy, nie może sama w sobie oznaczać dopuszczalności tych zarzutów, w sytuacji gdy wnoszące odwołanie nie wykazały interesu w podniesieniu tych zarzutów.
- 82 Z powyższego wynika, że w oparciu o orzecznictwo Trybunału, cytowane w pkt 75 i 76 niniejszego wyroku, Sąd słusznie stwierdził w pkt 71 zaskarżonego wyroku, że te dwa pierwsze zarzuty skargi o stwierdzenie nieważności należy odrzucić jako niedopuszczalne.

- 83 Po drugie, co się tyczy argumentu, zgodnie z którym Sąd miałby naruszyć art. 47 karty, należy przypomnieć, że biorąc pod uwagę ochronę, jaką ma on zapewnić, celem tego artykułu nie jest zmiana systemu kontroli sądowej ustanowionego w traktatach, w tym w szczególności przesłanek dopuszczalności skarg wnoszonych bezpośrednio do sądów Unii, co wynika również z wyjaśnień do omawianego artykułu, które zgodnie z art. 6 ust. 1 akapit trzeci TUE i art. 52 ust. 7 karty należy brać pod uwagę przy jej wykładni (zob. podobnie wyrok z dnia 3 października 2013 r., Inuit Tapiriit Kanatami i in./Parlament i Rada, C-583/11 P, EU:C:2013:625, pkt 97 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 84 W rezultacie ochrona, o której mowa w art. 47 karty, nie wymaga, by każdy podmiot prawa mógł w sposób bezwarunkowy wnosić bezpośrednio do sądów Unii skargi o stwierdzenie nieważności unijnych aktów ustawodawczych (zob. podobnie wyrok z dnia 3 października 2013 r., Inuit Tapiriit Kanatami i in./Parlament i Rada, C-583/11 P, EU:C:2013:625, pkt 105).
- 85 W tych okolicznościach wnoszące odwołanie nie mogą skutecznie twierdzić, że wymóg wykazania interesu prawnego w podniesieniu zarzutu na poparcie stwierdzenia nieważności narusza ich prawo do skutecznego środka prawnego, przewidziane w art. 47 karty.
- 86 Ponadto w odniesieniu do twierdzenia, zgodnie z którym Sąd naruszył prawo wnoszących odwołanie do bycia wysłuchanymi, wynikające z tego artykułu karty, należy stwierdzić, że nie kwestionują one, iż podczas rozprawy przed Sądem poszczególne uczestniczące w postępowaniu strony dyskutowały na temat zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Radę w odniesieniu do dwóch pierwszych zarzutów skargi o stwierdzenie nieważności. Wnoszące odwołanie nie mogą zatem skutecznie twierdzić, że Sąd nie umożliwił im omówienia wszystkich okoliczności prawnych, które były decydujące dla wyniku postępowania, ani przedstawienia niezbędnych dowodów na poparcie ich stanowiska.
- 87 Po trzecie, jeżeli chodzi o argument, zgodnie z którym w świetle orzecznictwa wynikającego z wyroku z dnia 9 marca 1994 r., TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90), twierdzenie Sądu uniemożliwiłoby wnoszącym odwołanie wniesienie sprawy do sądu, gdyby interes prawny w podniesieniu zarzutów pierwszego i drugiego powstał po upływie dwumiesięcznego terminu określonego w art. 263 akapit szósty TFUE, wystarczy zauważyć, że w takiej sytuacji odnośne orzecznictwo nie stanowi, co do zasady, przeszkody w podniesieniu przez wnoszące odwołanie takich zarzutów przed sądem krajowym.
- 88 Z powyższych rozważań wynika, że jedyny zarzut, jak i odwołanie w całości należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

- 89 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach.
- 90 Artykuł 138 § 1 tego regulaminu, mający zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 tegoż regulaminu stanowi, że kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 91 Ponieważ Canadian Solar Emea, Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. i Csi Solar Power przegrały sprawę w odwołaniu głównym, a Rada i Komisja wniosły o obciążenie ich kosztami postępowania, należy obciążyć je kosztami związanymi z tym odwołaniem.
- 92 Zgodnie z art. 140 § 1 regulaminu postępowania, mającym również zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 tego regulaminu, Komisja, która przystąpiła do sprawy rozstrzyganej w ramach odwołania głównego w charakterze interwenienta, pokrywa własne koszty.

- 93 Ponieważ Komisja przegrała sprawę w odwołaniu wzajemnym, a Canadian Solar Emea, Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. oraz Csi Solar Power wniosły o obciążenie Komisji kosztami postępowania, należy obciążyć tę ostatnią kosztami związanymi z odwołaniem wzajemnym.
- 94 Zgodnie z art. 140 § 1 regulaminu postępowania, mającym również zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 tego regulaminu, Rada, która przystąpiła do sprawy rozstrzyganej w ramach odwołania wzajemnego w charakterze interwenienta, pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Odwołania zostają oddalone.**
- 2) **Canadian Solar Emea GmbH, Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc., Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc., Csi Cells Co. Ltd oraz Csi Solar Power Group Co. Ltd zostają obciążone kosztami postępowania związanymi z odwołaniem głównym.**
- 3) **Komisja Europejska pokrywa własne koszty związane z odwołaniem głównym.**
- 4) **Komisja Europejska zostaje obciążona kosztami postępowania związanymi z odwołaniem wzajemnym.**
- 5) **Rada Unii Europejskiej pokrywa własne koszty związane z odwołaniem wzajemnym.**

Podpisy